

RECORDANT...

per DANIEL SANAHUJA

JOSEP PLANAS ARGEMI

(III)

LLETRA DE L'HIMNE DE L'ORFEÓ

*Del terror que els ha dictat
nostres cants tenen la flaire;
de la boca del cantaire
brollen plens de majestat.
Són la veu amorosida
de la terra on hem nascut;
són l'amor que a l'amor crida,
són esplais de joventut,
són la força de la vida
d'aquest poble mai caigut.
A dolls brolla la dolcesa
de son ritme escaient;
tenen tota la feresa
dels udols del nostre vent,
són la bella rustiquesa
del cor franc de nostra gent.*

DOMÈNEC SALÓ

*Sabadell 1905. (Musitat pel Director
de l'Orfeó Josep Planas i Argemí.*

Del debut de l'Orfeó també en parlen els Diaris de la Ciutat. El DIARI DE SABADELL del dia 10 de desembre diu així: "El pasado jueves la agrupación llamada "Orfeó Sabadellés", cantó en la parroquia de San Félix la inspirada misa del Mtro. Perossi. Amigos de la verdad hemos de manifestar que el "Orfeó" no se le ve en ninguna parte, y que la corporación aludida no es nada más ni nada menos que uno de los tantos coros que en nuestra ciudad existen. De su debut, creemos haberlo dicho todo notificando que llevó la dirección el celebrado maestro Don José Plans Baqués, a quien hemos visto hacer milagros en repetidas ocasiones, por lo que se refiere a actos de esta naturaleza, su labor fué elogiada por los inteligentes y a sus elogios unimos nuestro modesto aplauso".

SABADELL MODERNO, posant les coses a son lloc, informa així als seus llegidors: "El passat dijous, dia de la Puríssima, debutà el nou "Orfeó de Sabadell", cantant en la nostra parròquia de Sant Fèlix, una missa del Mtre. Perossi." "Fou la festa un gran aconeixement. La numerosíssima concurrència al esmen-

tat acte religiós pogué fruïr las bellese de la música polifònica, entusiàsticament interpretada per un grapat de bons fills de Sabadell, que, a la vegada que senten noble passió pel gran art, es desviuen per conquerir un nom artístic per a sa institució coral, nom que contribuirà a no tardar gaire al enlairament de la fama de la nostra estimada ciutat, horfe fins no fa gaire de una agrupació que la fes digna del nom artístic de que ja gosa per altres conceptes.

"Estem, donchs, d'enhonorabona els sabadellenchs, y no serà bon patrici qui no fasi lo que pugui pera que la nova associació coral voli ab tot lo dalé que tingui, que creyem qu'és molt, per les pures regions del art. Sabadell no ha pas de ser la ciutat exlussiva de les llensadores que corren, corren sempre conquerint lo pà del cos; també hi ha d'haver nobles cors que bateguin impulsats per divinitats del Art, que ve a esser el pà de l'ànima. Els grans pobles van forjantse cantant y trevallant a l'hora.

"Y are, ab permís d'alguns "filarmònichs", verdadera plaga sabadellenca, quins són partidaris dels "Muixins", perquè el cornetí porta la clenxa mes ben feta que'l dels "Fatxendas", o bé són partidaris dels "Fatxendas" perquè saben tocar millor ab to brillant, ens permetrem fer "a la bona de Déu" algunes observacions sense malícia ni altra finalitat que la de indicar que sembla que ja és hora de que acabin unas rivalitats tontas y ridiculas. L'Art musical, és conjunt, y el bon nom artístic de nostra estimada ciutat ens sembla que estan molt pel damunt de rencúries particulars de dugas orquestas, quinas, si bé han passejat per tot Catalunya y durant molts anys el bon nom de Sabadell, no han anat may per altra cosa com és natural, que pera defensar el nostre pà de cada dia.

"Són molt duenyos, és cert, tots els que tenen la sort de que la bona música els digui alguna cosa, de sentir més o menys simpatía per una o altra de les dugas orquestas esmentadas, mes, portar la passió fins al odi com fan alguns, fer la contraria a una empresa artistica qualsevol, pel mer fet de que l'instigador es muixinista o es fatxendista, demostra sencillament pobresa d'ànim. Els "filarmònichs", que tal cosa fan (desgraciadament pera nostra progrés musical són massa) no poden pas anomenarse aimants del Art diví de la Música. Són sers inferiors, quina masquinesa de criteri diu ben alt que no són dignes de dirse filarmònichs en el verdader sentit de dit adjectiu.

"Tot això ho diem, porque'l dijous passat van patentisarse una vegada més las misèrias de sempre. L'organista Sr. Plans Baqués (a qui volem fer el favor de suposar imbuït per alguna tendència de las que critiquem, perquè d'altra manera fora incalificable son procedir) s'oposà resoltament a que dirigís l'Orfeó son mestre Sr. Planas Argemí, posant a'ls orfeonistas en l'eminent perill de fer un fiasco sorollós ja en lo dia de son debut. Alguns asseguran que'l propòsit del Sr. Plans Baqués era aquest precisament, desacreditar de bonas a primeras a la novella institució. Nosaltres no ho podem creurer. No

volem veurer en son acte autoritari altra finalitat que la produïda per son orgull de filarmònic de "double", llastimat incoscientment per la "bonomie" del Sr. Planas Argemí, quin ànima d'artista desinteressat ha volat sempre per damunt d'aquestes misèries.

"Més, sigui com sigui, no pot pas titllarse de fracàs lo debut de nostra Orfeó. Llevat d'alguna inseguritat en algunas entradas disculpable si's té en compte que el director "per força", més que dirigir semblava que fes volar coloms y encare per mofa, fou cantada la missa ab bastanta afinació.

"Això si's té en compte que, llevat de tres o quatre orfeonistes, tots els demés desconeixen encare la solfa, diu molt en favor de la bona voluntat de tots, y molt particularment del zel incansable del mestre Planas Argemí, a qui no titubejem en felicitar de cor.

"Sefueixen ells pel camí amprès y no dupten que'l bon gust sabadellench sabrà ferse superior a tota clase de misèries, apoyant com se mereix a una institució que tan bé comença".

El dia 4 de juliol del 1908 a les 7 de la tarda tingué lloc l'estrena de l'himne "CANT A LA SENYERA" amb lletra de la poetessa sabadellenca Agnès Armengol de Badia i música del mestre Josep Planas i Argemí. Fou cantat per l'Orfeó a la Plaça de Sant Roc amb tota solemnitat, en aparèixer la preuada ensenya al balcó de l'Ajuntament.

Escrits d'aquell temps, diuen que la desfilada de sabadellencs per admirar la "Senyera" fou extraordinària.

CANT A LA SENYERA

*Dedicat al benemèrit
Orfeó de Sabadell.*

*Llaor a Tu, Senyera gloriosa,
De Pàtria i germanor sagrat emblema;
complex dels cors l'aspiració suprema,
eternament triomfant i poderosa.*

*Som un esbart de rossinyols,
que't festegem a bells estols,
glossant cançons dia i vesprada;
Tu el cedre n'ets altiú,
qui branda al vent, joliu,
i gaiament ens cova amb sa brancada,*

Senyera venerada!

*Braus navegants d'un mar immens,
som els apòstols de l'avenç;
l'estel de l'art volem per guia,
per timoner la poesia,*

a Tu per vela immaculada,

Senyera venerada!

*Som les espigues del bon blat,
nades en camp ben conreuat,
apomellades,
assaonades;*

Som l'ideal llevó

d'un pa que Déu nos dô.

Tu n'ets el sol potent,

fecund i traluzent.

Tu n'est el sol d'amor qui l'ha

granada,

Senyera venerada!

AGNES ARMENGOL DE BADIA

Musicat pel Director de l'Orfeó

Josep Planas i Argemí

Aiguafreda, 13 d'abril de 1908

L'any 1916, el mestre Joan Lamote de Grignon, el distingia dedicant-li una fotografia de gran format amb la següent inscripció: "Al bon amic i confrare En Josep Planas Argemí, en bon record, son devotíssim, Joan Lamote de Grignon".

L'any 1920, es formà el Sindicat Musical de Sabadell, essent-ne nomenat, per votació general, primer president. El seu prestigi el mantingué en aquest càrrec uns quants anys, desenrotllant una extraordinària labor en pro del professorat musical i de la música en general, que prou recordem aquells que per ell fórem dirigits.

En el transcurs del mateix any se li

féu ofrena d'un homenatge del qual, en J. Sallarès i Castells, en parlava d'aquesta manera:

"L'Orfeó realitzà un acte ben important pel seu significat i per la justícia de la seva realització: ens referim a l'homenatge cel.lebrat a honor de son mestre director En Josep Planas i Argemí. Quinze anys d'actuació persistent, estusiasta i magníficament gloriosa bé donaven crèdit per a dur a terme tan bella pensada. El regidor de l'Ajuntament de la ciutat, En Jaume Llagostera, fou qui proposà en sessió pública del Municipi que fos feta al mestre Planas demostració d'agraïment de la ciutat per la glòria que a ella li era pervinguda per obra de l'Orfeó. En dit acte fou feta remesa per l'Ajuntament en sessió especial del Consistori al senyor Planas, d'un escaient pergami i d'una adreça de reconeixença i admiració; així mateix li fou fet present d'un ric àlbum amb centenars de noms durant la cel.lebració d'un concorregudíssim àpat i una sessió de la qual, els mestres Lluís Millet i Joan Llongueras, glosaren l'obra artística, social i patriòtica realitzada per l'homenatge".

Malgrat que la tasca que realitzava l'Orfeó quasi l'absorvia totalment, no per això deixa tot els seus amics del Centre Sabadellès (Gelats), puix de tan en tan, quan les seves ocupacions ho permetien, encara premia part en algun dels concerts que aquesta entitat celebrava. Vegeu el contingut d'un d'aquests programes:

CENTRE SABADELLÈS (GELATS)

DIA 16 D'AGOST DEL 1925

MATÍ A LES ONZE I MITJA

GRAN CONCERT MATINAL

a càrrec del molt aplaudit QUARTET GELATS compost de la senyora Florinda Bruguera (tiple), Sr. Pere Comas (tenor), Sr. Àngel Casañé (baix) i el Sr. Salvador Casas (bariton). Dirigits per l'eminent mestre, director del benemèrit Orfeó de Sabadell Sr.

JOSEP PLANAS ARGEMÍ

PROGRAMA

La Alegria de la Huerta.....	Quartet
El Rey del Cabaret.....	Bariton
Tosca.....	Tenor
El Diablo Verde.....	Baix
Marina (duo).....	Triple i baix
Emigrantes.....	Tenor
Llevantina (sardana).....	Tiple
Las Glorias del Pueblo.....	Baix
La Montería (duo).....	Tiple i bariton
La vara de Alcalde.....	Tenor i conjunt

Les begudes sofrien un augment de 20 cèntims.

Es una gentilesa de

Radio Grau

**DISCS -
ALTA FIDELITAT -
TELEVISIO EN COLOR -
ELECTRODOMESTICS -**

**Rambla, 14
Tel. 725 93 33**